

Утицај Пекинга на Балкану све је већи али га не треба упоређивати с руским утицајем од кога се разликује и по мотивима и по оруђима која се користе за ширење.

То је изјавио директор Института за азијске студије из Братиславе Матеј Шималчик. .

У ауторском тексту "Кина на Балкану: Мотиви иза растућег утицаја" који је објавио ЕУРАЦТИВ.цом Шималчик истиче да на Балкану Кина, за разлику од Русије, може много да добије од наставка ЕУ интеграције и стабилности пошто је ЕУ њен највећи трговински партнер.

Он подсећа да је шефица европске дипломатије Федерика Могерини оценила још пре годину дана да Балкан постаје шаховска табла на којој играју велике силе.

Кина, како се чини, постаје један од највећих играча у региону, пише директор тинк-тенка из Словачке и наводи да кинески утицај на Балкану расте од 2012, када је направљена платформа 16+1 (16 земаља централне и источне Европе и Кина), и од када је Кина много инвестирала у региону у инфраструктуру, челик и друге секторе.

Преузимање железаре у Смедереву, изградња железнице Београд-Будимпешта, ауто-пут Београд-Бар, мост на Пељешцу, само су неки од примера кинеских улагања на Балкану а Шималчик се пита да ли се иза тога крије финансијска помоћ или дужничка клопка.

Он наводи и да су, упркос две студије изводљивости које су показале да пројекат није прихватљив, владе Србије и Црне Горе одлучиле да наставе изградњу аутопута који повезује црногорску обалу са Београдом и да је финансирају кинеским кредитом.

Ако (кинеска компанија) ЦРБЦ успешно заврши пројекат, добиће важне референце за будуће инфраструктурне пројекте широм Европе а исто важи и за изградњу моста на Пељешцу који је од стратешког значаја за хрватску владу јер ће повезати Дубровник и унутрашњост земље.

Шималчик наводи да тржиште Балкана није од посебно великог интереса за кинеске фирме на пољу трговине и инвестиција и, када је реч о пословању, Запад ЕУ је много интересантнији за кинеске компаније.

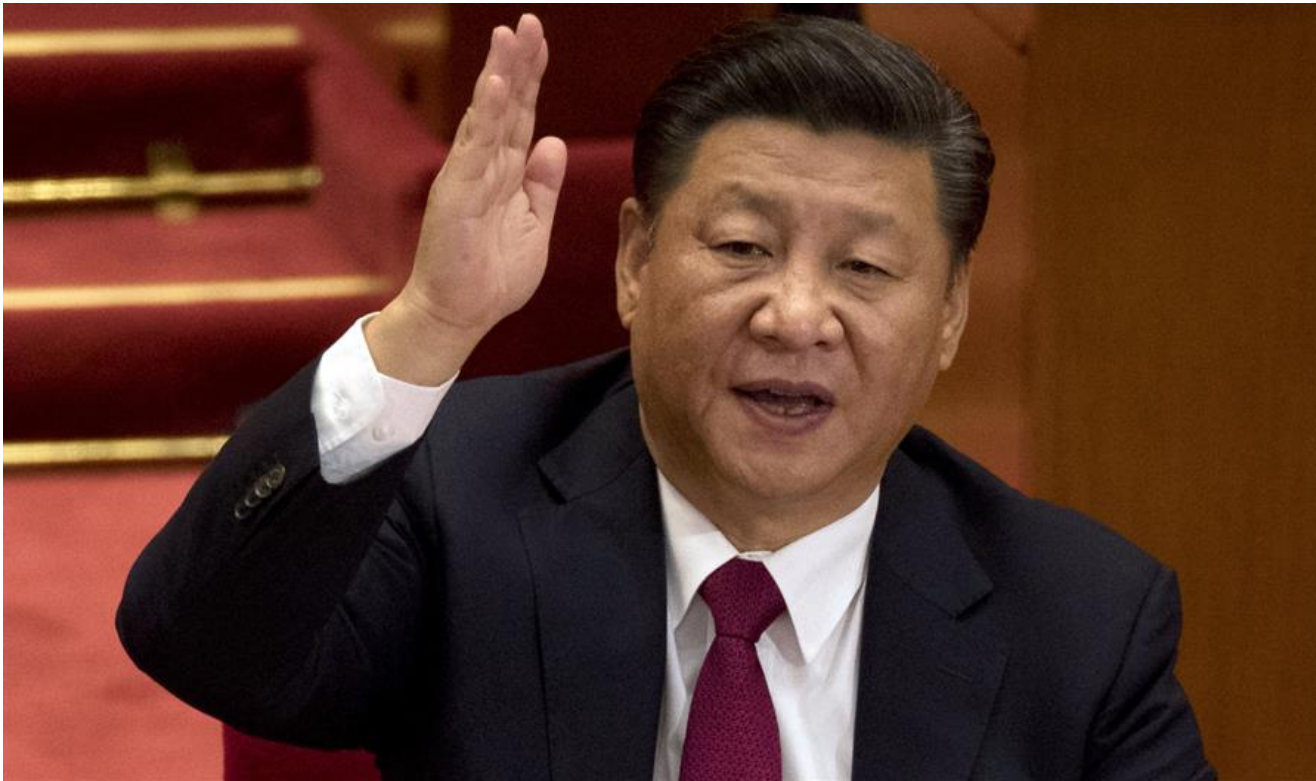
Баш ту, међутим, лежи парадоксални значај Балкана за развој економских веза Кине са чланицама ЕУ са Запада и тиме економског развоја Кине.

Балкан је важан трговински пут који повезује грчку луку Пиреј са другим делом ЕУ и такође је регион у коме кинеске компаније могу да тестирају своје могућности на европском тржишту. ;Поред тога, растућа зависност Балкана од кинеског новца дозвољава Кини да извуче политичке уступке око интереса који се тичу суверенитета.

Шималчик пише да на Балкану Политика једне Кине највећу подршку има у Србији која подржава Кину и око Тибета и око Синђианга.

И док је Србија делом мотивисана тиме што Кина није признала Косово, њен чврст став у

политици не треба одвојити од економске подршке коју добија од Пекинга, сматра Шималчик.

Уколико постану чланице ЕУ у будућности, балканске земље могу да послуже као заступници Кине у решавању тих питања.

У међувремену ЕУ треба да преиспита инвестициону политику у суседству и начини више корака како би зауздала растући кинески утицај на Балкану.

На првом месту, земљама са Балкана које нису чланице ЕУ треба дати јасан пут ка чланству на видику.

Како наводи Шималчик, кинески новац је привлачан у великој мери због тога што те земље немају много могућности да дођу до јевтиних ЕУ фондова за инфраструктурне пројекте.

Затим, део претпиступних фондова треба да буде на располагању за улагања у инфраструктуру.

Такође, треба промовисати инвестирање европских компанија на Балкану јер, доприносећи запослености на Балкану, биће побољшан и имиџ ЕУ у јавности у региону.

Последњи корак односи се на правила ЕУ о јавним набавкама која су ефикасно оруђе за блокирање предлога инвестиција које нису тако добре за земљу примаоца.

Пример за то је пруга Београд-Будимпешта.

Изградња мађарске деонице железнице је одложена јер Европска комисија истражује да ли је пројекат по прописима ЕУ о јавним набавкама.

У Србији, која није везана правилима ЕУ, кинеске компаније и радници већ су почели изградњу. Шималчик указује и на улогу невладиних организација и новинара у праћењу растућег кинеског утицаја у региону и бољем разумевању Кине, њених интереса и алата која користи да достигне циљеве. ;

(Танјуг)